

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM 2016 at fremlægge en redegørelse om forskellige muligheder for certificering af grønlandske ædelsten.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

Naalakkersuisut takker for muligheden for sammen med Inatsisartut at drøfte udviklingsmulighederne for grønlandske smykkesten.

Indledningsvis skal Naalakkersuisut gøre opmærksom på, at betegnelsen ”ædelsten” ikke længere benyttes af industrien. Dette skyldes at flere af de smykkesten, der ikke indgik i betegnelsen ”ædelsten”, i dag kan være lige så meget værd, eller mere, end de såkaldte ”ædelsten”. Man benytter derfor i dag fælles betegnelsen ”smykkesten”.

Vi har ikke på nuværende tidspunkt nogen certificeringsordning i Grønland, men Naalakkersuisut er helt enig med forslagsstilleren i, at de forskellige certificeringsmuligheder for grønlandske smykkesten skal undersøges. Dette er netop en af konklusionerne i ”Redegørelse om samfundsmæssige perspektiver for udvikling af et grønlandsk smykkestenserhverv”, som er udarbejdet af Råstofdepartementet og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel. Redegørelsen blev sendt i høring den 10. juni 2015 og høringssvarene er ved at blive gennemgået. Den endelige redegørelse forventes offentliggjort snarest.

Redegørelsen beskriver to typer af certificering; én med fokus på mineralogi dels én med fokus på branding. Med en mineralogisk certificering har køber en eksperts vurdering af, om smykkestenen fx er en rubin af en bestemt kvalitet, og samtidigt vil certificeringen kunne hjælpe småskala rettighedshaveren med at få fastsat prisen. En certificering med fokus på branding vedrører ikke smykkestenens mineralogiske egenskaber, men faktorer vedr. udvinding under etisk forsvarlige forhold, og her adskiller Grønland sig i forhold til mange af de andre smykkestensproducerende lande ved at have lovgivningsmæssige krav til sikring af en bæredygtig småskalaminedrift. Branding fokuseret certificering kan også have fokus på at tilføre smykkestenen værdi ved at fortælle historien om smykkestenssamleren, smykkestenens oprindelsesland og findestedet.

I redegørelsen indgår en række strategiske indsatsmål, herunder en undersøgelse af fordele og ulemper i relation til udvikling af et grønlandsk certificeringssystem. Det skal bl.a. undersøges, hvad Grønland får ud af at etablere et certificeringssystem, hvilke sprog certificeringen skal være på, hvilken type certificering det i givet fald skal være, og omkostningerne forbundet hermed.

I slutningen af november 2015 afholder Råstofdepartementet i samarbejde med Råstofstyrelsen en småskalaworkshop. Der vil på workshoppen blive afholdt diverse foredrag, blive udleveret forskelligt informationsmateriale og der vil være mulighed for at deltage i praktiske kurser. Endvidere vil der under workshoppen være en generel diskussion, hvor emner som certificering, småskalaregler, informationsmateriale og fremtidig udvikling af småskalaområdet vil blive taget op sammen med småskala rettighedshaverne og de øvrige deltagere på workshoppen.

Naalakkersuisut finder det vigtigt, at have en konstruktiv dialog med småskala rettighedshaverne om udviklingen af småskalaområdet forud for en eventuel etablering af et certificeringssystem for grønlandske smykkesten. Konklusionerne fra småskalaworkshoppen i november 2015 vil derfor også skulle indgå i vurderingen af fordele og ulemper ved et certificeringssystem, og det vil således ikke være formålstjenstligt at fremlægge en redegørelse om forskellige muligheder for certificering af grønlandske smykkesten allerede til FM2016. Naalakkersuisut foreslår derimod, at der bliver udarbejdet en sådan redegørelse til EM 2016.

Naalakkersuisut anbefaler på dette grundlag, at forslaget bliver forkastet, men ser frem til en konstruktiv debat.